

دارالالحان

(دارالالحان) هیئت تدریسی می طرفندن ایکی آیده بر نشر ایدیله

مجموعه طائد بالمله خصوصات اینچون مدیر مسئوله مراجعت لازمدر

مندرجات

مکتب موسیقینده تجدید احتیاجی موسی ثریا
فلیکس مندلسون اکرم بسیم
اثر موسیقیده ملیت محمود رافعی
دهده اقدی رؤف بکتا
فرانسهده عصری موسیقی جمال رشید
موسیقی وشمرده وزن مسعود جمیل
موسیقی معلملر و موسیقی تدریساتیز فزیل بریم
دارالالحان شئون ***

۱۹۸

مجموعه نیک ادره می : استانبول - شهزاده باشی - دارالالحان

توزیع یری : باب عالی جاده سنده سودی
کتابخانه می

فیثائی اون بش غروشدرد

شهزاده باغی : اوقاف اسلامیة مطبعه می

۱۳۴۰

دشترک اساسده

چکنلرده قیمتدار صنعتکارمن جمال رشید بکک «سلطان جم» اسمنده کی اوپه راسنی کندیسندن ایشیتمک فرصته نائل اولشدیم . بکا عینی زمانده دیگر برقاچ انسترومانتال اثرلریله برابر بعض **Lied** « لیری چالدی .

کنج صنعتکارک بارلاق استقبالنده موسیقی دنیاسنک اُک صلاحیتدار آغزئرنده موضوع بحث ایدلمی محقق اولان بو اثرلر قارشیسنده اونی آنجق هیجانله آلقیشلار ، تبریک و تحیل ایدمیلیرم . بر قرینیک یایمق مجزمله قابل تألیف اولمادیکی کبی ناموسمدرده . آنجق او اثرلر مناسبتیله « موسیقی و شعر » موضوعنی خاطرلادیغم ایچون اونلردن بحث ایتمک ایستدم .

« سلطان جم » ک (نه قست) ی فرانسزجه در ، (از جمله ، اوپه رانک بستیسی درجه سنده شایان تبریک اولارق جمال رشید بکک برادری اکرم رشید بکک فرانسزجه سی ...) و بر قسمنک بارسده طبع ایدیش اولدقلر نهجی کندیسنک تواضعاً افشا ایتهمک ایسته مسنه رغماً اوکر ندیکم **Leid** « لرده بویوک هند شاعری « ناغور » ک ینه فرانسزجه ترجمه لیردر . حالبوکه جمال رشیدک موسیقیسی مثلاً حامدک شعریه برابر ایشیتمک نه قدر شایان ارزو اولوردی . اونک ایچین کندیسنه صوردم : « تورکجه کفته لی اثرلریکیز وارمیدر ؟ یاخود یازمنی تجربه ایتدیکیزمی ؟ » دیدم .

« هیچ یایمادم . » دیدی سوکرا بر آز دوردی وعلاوه ایتدی : « بیلیم ناصل اولور ؟ » و بویله دیمکده صنعتکار چوق حقی ایدی .

فی الحقیقه بزم شعریمز غرب موسیقیسه قارشى دائماً آتیری ، غیر مأتوس قالش و شیمدی به قدر لسانزک وزن خصوصیسى ایله غرب وزن موسیقیسی تألیف ایده جک و احتوا ایتدیکی عربجه و عجمجه کله لردن دولایده خصوصیتندم کی اهمیت مضاعف اولان تورکجه مزه کوره بر « پروژودی ، علمنی میدانم چیقاراجق مسامی امال اولونمشدر . لسانزک غرب لحنیه

بسته‌نامه‌جی قناعتی عمومیتله موسیقیشناسلریمز آراسنده‌أقوتله حاکمدر. شرقی موسیقیشناسلریمز تورکجه کفتملی وفرنکجه بسته‌لی أثرلرک جمله‌سه استخفاف ایله باقارلر واونلرده دائما پروزودی خطالری بولارق تورکجه‌نک بوموسیقی ایله قابل امتزاج اولمادیغنی سویلرلر. حالبوکه بو حکمی ویریرکن معیار اوله‌رق کوستردکلری مارش، اوپه‌رته و سائره نوغندن قیمتلری ذاتاً دون اولان بر قاچ پاچه، شینک کیملر طرفندن بسته‌لیدیکنی هیچ نظر دفته آلاماشلردر.

قدرتلی و حقیقی بر بسته‌کارک آئنده تورکجه‌منک چوق موفقیته استعمال ایدیله‌بیله‌جکی حقیقتنی مثلاً موسی ثریا بک بک اعلا اثبات ایتشیدر. ثریا بک بر چوق آداب‌امیونلری و اوریزینال أثرلریله، «شکایت»ی ایله تورکجه‌نی غرب موسیقیسیله برلشدیره‌بیلن ایملک ویکانه‌بسته‌کارمزدر. مقداری آلی‌بی بکن و بوتون مکتبلرمزده سوله‌نن «لید» لری تورکجه‌نک غرب موسیقیسیله بسته‌لنمکه غیرمساعدا اولدیغی حقیقته‌کی یا کاش فکری نه‌بلیغ بر صورتده مدافعه ایدهن أثرلردر. دیمک که قصور تورکجه‌ده دکلدر. تورکجه‌یه کوره «پروزودی» قواعدینک تنبیت ایدیله‌مش اولماسنده‌در. بوبابده آئیده‌کی مختصر بعض معلوماتی ترجمه و نقل ایتمکه امید ایتک ایستبورم که صلاحیتدار اولانلریمز یا پیل‌عالماسی لازم کان بر وظیفه‌نی خاطرلامش اولسونلر.

بویوک فیلولوف «فانت» کوره صنایع نفیسه‌نک آک باشده بولونان ایکیسی، موسیقی و شعر، بربرلینه لایعده جهت مناسبتلرندن دولایی دائما «همشیره صنعتلر» تلتی ایدیلتشدر: «له‌سینغ» بو نسبت وقرابتی: «طبیعت موسیقی ایله شعری یالکیز بربرلینه چوق یاقین ایکی آبری شی اوله‌رق دکل، بلکه ده‌ها زیاده (یکپاره) برصنعت اوله‌رق دوغورمش کوزوکیورا، شکنده‌کی افاده‌سیله ده‌ها مبالغه‌لی بر صورتده کوسته‌ریر.

موسیقی و شعرک مناسبت و رابطه‌لریله دأر اولارق موجود مختلف مطالعات و مناقشات‌ه تماس ایده‌جک اولورساق بر چوق صحیفه‌لر دولدراییله جکمز ایچین بوراده یالکیز آسکی یونان علم ایقاعنک معروف کاشفی «رودولف وده‌ستفال» ک فائده‌لی بعض فکرلرینی نقل ایله اکتفا ایده‌جکم.

«... قورقازدن ادعا ایده‌بیلیرز که شعرک باشلانغیجی عینی زمانده موسیقینک ده ابتدایی ایدی. موسیقی ایله شعری برلشدیره‌ن صینی باغ یالکیز صوکرای کی دورلرده تحصیل ایتش دکل،

بلکه بالذات او صنعتار قادار اُسپکيدر . ايلك شعر تفنى ايديلش بر شعردى و ايلك موسيقى [پوئتيك - منظوم] بر [تەقست - متن] ايله مختزج ملويدن عبارتدى . موسيقى و شعر انكشافلارينك آنجق مؤخر بر قدمه سنده ، مستقل ايكي آيرى صنعت اولاييلمشلردر : تفنى ايديله ين بلکه [دەقلامه - نشيده وى (؟)] و [ايلك (*)] بر ماهيت آلان شعر و موزيك انسترومانتال = آلاتى موسيقى .

حتى آلاتى موسيقينك منشأى ده ينه (تفنى ايديلش سوز) در . چونكه ابتداده موسيقى آلتريينك وظيفه لر تفنى ايديلن كله لرده سسلرى [اوينسون - يك صدا] اولارق تقويه ايتك ياخود بسيط و محدود آقورد سسلرى ايله تائيرك زياده لشمسنى تأميندن عبارتدى و موسيقى آلتريينك «آلت رفاقت» اولمقدن چيقارق دوغرو دن دوغرويه انسان سسى رنده مابه الاستعمال اولاييلمه لرى ايچون ده وزون بر زمان كچمشدى و ايلك آلاتى موسيقى بر (شان سان پارول - گفته سز شرقى) ايدى . [**]

بوايضاحات ايله كورولو يوركه «له سينغ» ك موسيقى ايله شعر حقنده «عادتا بكاره» ديش اولمايى هيچده مبالغه لى دكلدر . بناءً عليه شيمدى بومشيره صنعتارك مشترك تفسلىرى ، مشترك (ضربان نبضلى) ديمك اولان [ريتم - ايقاع ، وزن] ده دائر اولان شو تعريفى آلام :

«قوتلى و خفيف هجرلر ك بر برينى ولى و تعقيبى ، ياخود سسك ترفع و تنزليه حاصل اولان موجوى حركت ، يعنى لسالك (سمع) صورتيله دويولان روش ويا آقيشى ، (وزن ، ريتم) در .»

موزون ايله غير موزونك فرقى شودر كه : برنجيسنده هر هانكى بر فعل ايله اشغال ايديلن زمان منتظم جزمله آيريلش بولونور . بناءً عليه مثلا (برقوتلى) نى تعقيب ايدن (ايكي خفيف) هجر دن مركب (اوچ هجر) لك برغروپ بويله ريتمك بر جره تشكيل ايدور و بوجرمله تشكيل ايديلن سطرلره «مصراع» دينر ، يعنى عصرى [***] شعرده مصراع ، برقوتلدين سوكر ا بر ويا ايكي خفيف كلمك صورتيله هجرلر ك بر برينى تعقيب ايتمسندن متشكلا در . [قوتلى - خفيف]

ويا [قوى - ضعيف] ديهه ترجمه اينديكمز اصطلاحلارك فر نسرجه سى (نان فور - نان فبل)

[**] حكايات صحيحه و يا متخيله نظم ايدن شاعرله ويا اولرك آثاريه ويا كنديلرينه ويا اثرلرته منسوب و متناق اولان شيرله ، افعال و حركات دليرانه ي تصوير ايدن نظملره اطلاق اولونور . داستانى . — داستان : Poème épique — قاموس فرانسوى

[**] (صحيحه : ۱۶) . Rudolf Westphal , Elemente des musikalischen Rhythmus .

[***] عصرى كله سى اون دو قوزنجى عصرده شاملدر .

آلمانجه سی (هه بونج - زه نقونج) باخود (به تونت - اون به تونت) درکه [رفع - نزل] ویا (چیقش - اینش) دییه ده ترجمه ایدیله بیلیر .

بر تان فور کندینه عاقل اولان بر ویا ایکی تان فیه بیلله برابر بر « Pied » تشکیل ایده درکه یوقاریده کی مصرع تعریفنه نظراً بونک « جزء مصرع » دییه ترجمه سی موافقدر . آلمانجه ، فرانسه زجه و سائر آوروپا لسانلرنده باشلیجه مستعمل اولان بو « جزء مصرع » لردن بر قاچ دانسی یونانجه اسملریله شونلردر :

خفیف قوتلی		
Trochaus	(̣ ̣)	تروخوس
Yambus	(̣ ̣)	یامبوس
Daktylus	(̣ ̣ ̣)	دایتلوس
Anapast	(̣ ̣ ̣)	آناپاست

بونلردن یامبوس نوعنک تورکجه ده (عربجه و عجمجه کلهلر داخل اولماق اوزره) بک چوق بولوندی یی کوزو کوبور . قاین ، چچک ، ده کیز الخ ... کی . دیگر نوعلر حقه ده مثاللر بولمی لسانجیله براقنی موافق احتیاط بولوبورم .

مختلف مصرع نوعلرندن ، قافیهلر و انواعندن وقطعه دن بجنه بر مقالهلک جیمی مساعد دکلدر . سناء علیه ، (قوتلی - خفیف) ک (اوزونلق - قیصلق) اولارق ناصل نظر اعتباره آله جی بجنه انتقال اید جکم .

موده دن شعرده نولچوده اساس اولان شینک (قوتلی وضعیف هجهرک آراسنده کی دکیشه) اولدیغنی ذکر ایتشدک . بوکا مقابل (قدیم - آتیک) (مه تریک) ده بوسبتون باشقه بر بره نسپ جاری ایدی . یونانیلر هجهرلی (اتساع) لرینه کوره نولچرلر و اوزونلق قیصالق لرینه کوره تقسیم ایده رلردی . (قیصالق = ̣) واحد قیاسی و (اوزونلق = —) اولکینک تام برمنلی امتدادنده ایدی . یونانلرده [کمیت : (اوزون قیصه)] بره نسپ جاری ایکن عصری شعرده [کیفیت : (قوتلی ، خفیف)] اساسی واردر .

شیمدی موسیقی ایله شعرک ریتمیک ضربان نبضلرینک تماماً متحد و مشترک اولدیغنه نظراً شعرده وزن ناصل (قوتلی و خفیف) هجهرک فرق ایسه موسیقیده وزن ده طریقی اولنک کی (اوزون و قیصا) سس قیمتلرینک فریقدیر . یعنی شعرده (قوتلی و خفیف) دیدیکمز شی موسیقیده (اوزون و قیصا) صورتنده در . بوندن دولای شهیه یوقدرکه (سس هجهرلی) یاخود بر (مصرع موسیقینک جزء لرینی) توزین ایچسون یکنانه طریق قدیم یونان (کمیت) بره نسپنی قبولدر .

